

ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ ТА ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ НА ФОРМУВАННЯ МІЖНАРОДНОГО ЕКОНОМІЧНОГО КЛІМАТУ ТА ФІНАНСОВОЇ ЕКОСИСТЕМИ

ЗБІРНИК

матеріалів Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції

(м. Полтава, 28 березня 2024 року)

Полтава
2024

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ (ПУЕТ)

**ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ ТА
ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ НА ФОРМУВАННЯ
МІЖНАРОДНОГО ЕКОНОМІЧНОГО КЛІМАТУ ТА
ФІНАНСОВОЇ ЕКОСИСТЕМИ**

ЗБІРНИК

**матеріалів Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції**

(м. Полтава, 28 березня 2024 року)

**Полтава
ПУЕТ
2024**

УДК 339.9:004.738.5:339.7(082)
В80

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу Полтавський університет економіки і торгівлі заборонено

ПРОГРАМНИЙ КОМІТЕТ

О. О. Нестуля, голова програмного комітету, д-р іст. наук, проф., ректор Полтавського університету економіки і торгівлі (ПУЕТ);
П. О. Куцук, д-р екон. наук, проф., ректор Львівського торговельно-економічного університету;
Д. П. Дімітров, д-р екон. наук, проф., ректор Університету національного та світового господарства;
С. О. Катажсина, проф. Повісланського університету, доктор філософії;
Х. Х. Назарзода, д-р техн. наук, доц., ректор Таджикиського державного університету комерції;
Л. О. Шавга, д-р екон. наук, проф., ректор Кооперативно-торгового університету Молдови.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Співголови організаційного комітету:

Н. С. Педченко, голова організаційного комітету, д-р екон. наук, проф., перший проректор;
В. Ю. Стрілець, д-р екон. наук, доц., завідувач кафедри міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин;
О. В. Яриш, канд. екон. наук, доц., завідувач кафедри фінансів та банківської справи.

Члени організаційного комітету:

Ю. С. Матвієнко, канд. пед. наук, проректор з науково-педагогічної роботи;
Л. М. Діденко, директор центру інформаційного забезпечення освітнього процесу;
Ю. В. Перегуда, директор міжнародного науково-освітнього центру;
Н. І. Манжура, завідувач науково-організаційного відділу;
О. В. Гасій, канд. екон. наук, доц., доц. кафедри фінансів та банківської справи;
Т. П. Гудзь, д-р екон. наук, проф., проф. кафедри фінансів та банківської справи;
А. А. Позжар, канд. екон. наук, доц., доц. кафедри міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин;
С. П. Прасолова, канд. екон. наук, доц., заступник завідувача кафедри фінансів та банківської справи;
В. І. Рекотова, канд. екон. наук, доц., доц. кафедри міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин;
Г. М. Сидоренко-Мельник, канд. екон. наук, доц., доц. кафедри фінансів та банківської справи;
А. М. Соколова, канд. екон. наук, доц., доц. кафедри фінансів та банківської справи;
С. І. Туль, канд. екон. наук, доц., доц. кафедри міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин;
А. Л. Флегантова, канд. екон. наук, доц., доц. кафедри міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин;
Л. С. Франко, старший викладач кафедри міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин;
Ю. О. Єжеллий, асистент кафедри міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин.

Вплив глобалізаційних процесів та цифрової трансформації
В80 на формування міжнародного економічного клімату та фінансової екосистеми : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 28 березня 2024 року). – Полтава : ПУЕТ, 2024. – 456 с. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – Текст укр., рос. та англ. мовами.

ISBN 978-966-184-467-3

У збірнику подано матеріали доповідей, оприлюднених на Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Вплив глобалізаційних процесів та цифрової трансформації на формування міжнародного економічного клімату та фінансової екосистеми». Розраховано на наукових і науково-практичних працівників закладів вищої освіти та наукових установ, аспірантів, студентів, практичних працівників і широкий читацький загал.

УДК 339.9:004.738.5:339.7(082)

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.*

© Полтавський університет
економіки і торгівлі, 2024

ISBN 978-966-184-467-3

Гудзь Т. П., д-р екон. наук, проф.;
Брусов Н. О., аспірант спеціальності 051 Економіка
Полтавський університет економіки і торгівлі,
м. Полтава, Україна

ПРОПОЗИЦІЇ ДЛЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ПІДТРИМКИ БІЗНЕСУ ДЛЯ ВІДКРИТТЯ ДОСТУПУ ДО ІСНУЮЧИХ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

За час війни зросла кількість програм допомоги малому та середньому бізнесу, які дозволяють бізнесу отримати безкоштовно або на пільгових умовах: обігові та інвестиційні кошти; обладнання; аутсорсинг, консалтинг; навчання, стажування за кордоном; впровадження CRM, створення сайту, сертифікацію продукції тощо; стимулювання збуту. Однак такі проблеми, як: своєчасність та доступність інформації, термінологія та складні правила програм, відсутність навичок підготовки грантових заявок, брак документальної та організаційної спроможності, звітності – позбавляють багатьох представників українського малого та середнього бізнесу можливості використовувати фінансові ресурси не лише для виживання, а й для розвитку.

Громада зацікавлена в тому, щоб підприємці, які працюють на її території, отримували грант чи іншу підтримку, адже це посилює їхню спроможність, збільшує кількість робочих місць та податкові надходження, знижує ризик закриття бізнесу. Фахівці громади або окремих установ на території громади можуть підтримувати підприємців у такий спосіб: інформувати про гранти телефонними дзвінками та під час зустрічей; надсилати електронні дайджести; інформувати через групи в месенджерах; надавати базові консультації щодо окремих грантів; надавати підтримку в підготовці заявок.

Фахівці громад також можуть організовувати освітні та бізнес-заходи для місцевих підприємців. Ось кілька варіантів «малих» заходів, які є актуальними під час війни для малих та

середніх громад: семінари та майстер-класи; групові візити на підприємства; галузеві робочі групи, промисловий туризм. Всі ці види заходів спрямовані на: навчання та обмін досвідом; обговорення потенційних рішень різних проблем; налагодження ділових контактів; підвищення лояльності місцевих підприємців до громади.

Наприклад, у рамках виробничого туризму мешканці населених пунктів відвідують виробничі підприємства (зазвичай агротуристичної спеціалізації), щоб ознайомитися з процесом виробництва, скуштувати місцеву продукцію, зробити фото, придбати пам'ятні речі, відпочити. Для цього територіальній громаді потрібно сформуваати агротуристичні маршрути, що охоплюють підприємства своєї та околичних громад; мотивувати місцевих малий бізнес налаштовувати власну інфраструктуру та формувати прайс послуг для прийому гостей; забезпечити поширення інформації про маршрути у реальному та цифровому форматі, зокрема, через віртуальні мініекскурсії у доступі для широкого загалу. Результатами цього мають бути: продаж продукції та послуг під час візитів, частина туристів залишаються постійними клієнтами і продовжують купувати товари онлайн, просування бізнес-бренду, формування когорти успішних підприємців у громаді, більше робочих місць, більше податків, підвищення активності соціального життя в громаді, просування бренду громади.

Наступна пропозиція – розробка інвестиційного паспорту. Це комплексний інформаційний документ для потенційних внутрішніх та зовнішніх інвесторів, що містить інформацію про громаду, фактори її інвестиційної привабливості та інвестиційні можливості. Документ допомагає підприємцям відкрити новий або розширити існуючий бізнес у громаді.

Інвестиційний паспорт має містити набір факторів інвестиційної привабливості громади, які в комплексі можуть мотивувати інвестора до відкриття нового бізнесу або розширення існуючого. Це як пазли, з яких підприємець може скласти свою «бізнес-картинку». Окрім об'єктів інвестування та природних ресурсів, в інвестиційному паспорті важливо надати інформацію

про переваги географічного розташування, бізнес-інфраструктуру, культурну спадщину, людський капітал, про концентрацію певних видів бізнесу, про існуючі програми та інструменти просування бізнесу в громаді, про стратегічні документи та імідж і бренд громади. Важливо представити тільки бізнес-інформацію без зайвих слів. Однак інвестиційний паспорт – це лише інструмент, який сам по собі не приваблює інвесторів. Тому необхідно активізувати комунікацію з великою кількістю внутрішніх та зовнішніх потенційних інвесторів, використовуючи інвестиційний паспорт, опублікований на сайті громади.

Для пошуку інвесторів під певний інвестиційний об'єкт доцільно розробити «портрети інвестора». Це дасть можливість розробити конкретний план дій із залучення інвестицій для кожного окремого об'єкта. «Портрет інвестора» – це набір характеристик, які є спільними для певної групи інвесторів (вид діяльності, стиль поведінки, місце проживання, рівень добробуту, типи інтересів, попередній досвід тощо). Наприклад, «власники медичного бізнесу», «місцеві фермери», «власники м'ясокомбінату» тощо. Послідовність дій для розробки «портрету інвестора»: обираємо об'єкт інвестування; визначаємо потенційні бізнес-ідеї для обраного об'єкта інвестування; формуємо «портрети інвесторів» для кожної ідеї; визначаємо канали комунікації для кожного «портрету»; активуємо кожен канал комунікації, адаптуючи при цьому інформаційні повідомлення та інвестиційні пропозиції.

Для реалізації цих заходів громадам слід комунікувати з місцевим освітньо-науковим середовищем для розбудови реальних механізмів фінансової підтримки бізнесу в умовах війни та повоєнної відбудови економіки України.

Список використаних джерел

1. Брусов Н. О. Актуальні проблеми менеджменту торговельних підприємств в умовах кризи та невизначеності, викликаних війною. XI Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. *«Мережевий бізнес: становлення, проблеми, інновації»*, ПУЕТ, 27–28 квітня 2021 року. С. 108–110.

2. Брусов Н. О. Загальні проблеми адаптації вітчизняних підприємств в умовах євроінтеграції. *Фінансові аспекти розвитку економіки України: теорія, методологія, практика* : зб. наук. пр. здобувачів вищої освіти і молодих учених / ред. кол.: Н. А. Хрущ, Р. С. Квасницька, І. В. Форкун та ін. (відп. ред. Н. А. Хрущ). Хмельницький : ХНУ, 2022. С. 109–111.
2. Гудзь Т. П., Брусов Н. О. Повоєнна трансформація економічного потенціалу українських підприємств для освоєння євроінтеграційних можливостей. *Науковий вісник ОНУ*. 2022. № 11–12. С. 28–34.
3. Гудзь Т. П., Брусов Н. О. Розвиток конкурентоспроможності українських підприємств в умовах євроінтеграційних процесів. *Science and innovation of modern world. Proceedings of the 2nd International scientific and practical conference*. Cognum Publishing House. London, United Kingdom. 2022 October 26–28. P. 282–287.

Власюк С. А., Гуртовенко А. І. Особливості фінансового менеджменту в аграрному виробництві	151
Власюк С. А., Полишвайко С. С. Місце банківського кредитування аграрного сектору в структурі фінансового ринку.....	153
Власюк С. А., Тиховський М. І. Формування облікової політики суб'єкта підприємницької діяльності аграрної сфери.....	156
Власюк С. А., Ясінський О. Р. Страховання ризиків як ключовий елемент стратегії діяльності підприємницьких структур.....	158
Власюк Н. І. Виклики та загрози фінансовій безпеці України за умов воєнного стану.....	160
Гасій О. В., Заболотський О. С. Дослідження поняття «Фінансові результати підприємства».....	164
Гаранко С. С. Ризик-орієнтований підхід до забезпечення безпеки страхового ринку.....	167
Гаркуша Ю. О. Капітальні інвестиції як фактор ефективної діяльності підприємства.....	170
Гасій О. В., Кононенко Ж. А., Кононенко О. А. Інструменти муніципального фінансування: сутність та джерела формування.....	172
Глуценко Ю. А., Яріш О. В. Передумови реформування та перспективи розвитку податкової системи України	175
Гудзь Т. П., Брусов Н. О. Пропозиції для територіальних громад щодо організаційної підтримки бізнесу для відкриття доступу до існуючих фінансових ресурсів в умовах війни та повоєнного відновлення економіки України	180

Наукове видання

**ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ ТА
ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ НА ФОРМУВАННЯ
МІЖНАРОДНОГО ЕКОНОМІЧНОГО КЛІМАТУ ТА
ФІНАНСОВОЇ ЕКОСИСТЕМИ**

ЗБІРНИК

матеріалів Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції

(м. Полтава, 28 березня 2024 року)

Дизайн обкладинки *П. В. Кійченко*
Комп'ютерне верстання *О. С. Корніліч*

Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 26,5.
Зам. № 336/2173.

Видавець і виготовлювач
Полтавський університет економіки і торгівлі
к. 48, вул. Івана Банка, 3, м. Полтава, 36003.
E-mail: pvv.puet@gmail.com.

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 8076 від 28.02.2024 р.